

ლიცენზირებული ხაშური

ხაშურის მუნიციპალიტეტის ბაზემი „ხაშურის მოამბის“ ღამატიპა
№6, 27 ივნისი, ორშაბათი, 2016 წელი

სულის ორკესტრი – ანუ შიშების ფილოსოფია

ფილოსოფოსი, პოეტი, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის პროფესორი – **კლარა ელჩინგაძე** მის ყოველ ლექციას ასე იწყებს: „**მე ის ვიცი, რომ არაფერი არ ვიცი.**“ (სოკრატე ამით განსხვავდებოდა პრიყვაგან!)

„ღეღაჩემი ზებია ქალი იყო“ – ამბობდა **სოკრატე**. – მე აზრებს ვაძღებ, მამასარ ვგავარ, იგი მოქანდაკე იყო, – მე ადამიანის სულის ვაქანდაკებ... არისტოკრატობა ტანსაწმლის მორგებას კი არა, სწორ აზროვნებას ნიშნავს“. ამიჭომარ იწყებს ქალბატონი კლარა ლექციებს სოკრატეს ფრაზებით, შემდეგ დიდი მოაზროვნის სიყვემს მისეულ ინტერპრეტაციას ამატებს:

– **ტყაპუბში გახეული ვაჟა-ფშაველა პეტერბურგს ეწვია. იქაური ინტელიგენცია ვერ ჩანდა გერმანულ კლასიკურ ფილოსოფიას – კანტსა და ჰეგელს, ვაჟა კი ჩანდა, თანარ ისე, რომ შემდგომი ეთქვა: „ღმერთმა გიშველოს სიკვდილო, სიწორხლე შვენობს შენითა!..“**

ორდასამი წლიდან საუნივერსიტეტო რხოვრებას, სამყაროსა და ადამიანის არსის შეყნობაზე ფიქრს მიუძღვნა საყუთარი თავი ქალბატონმა კლარამ. ზავშვობიდანვე განსხვავებული იყო და ეგონა, რომ უზღედურება სჭირდა.

„დავნი მარწყხით, ღამე მოიხვიე, ლეგა და მხედრთება, არ გაპატებენ, ვერ გაპატებენ! – რხოვრებას უყვარს გათანაბრება“. – ზყრამ კაკაბაძის – მისი სულიერი მასწავლებლის ეს სტრიქონები შემთხვევით არ ამოჭვიჭვიდა გონების თვალსაწიერზე... ვინრო აზროვნების ადამიანებს მყდამ უჭირთ განსხვავებულთან შეჩვევა და ხმამაღლა აღარება!.

ზავშვობიდან განსხვავებული აზროვნება და ფილოსოფიურ-გენეტიკურ ქყრამში გამონრთობილი წინაპართა კოდი ყველაფრის განმსაზღვრელი და მისი შემდგომი რხოვრების სტილის ზყნებრივი გამომახილი გახდა.

ძილის წინ მამა ამირანის ზღაპარს ყამზობდა, რომელიერ ლეჩხუმში ხვამლის ქედზე მიჭაჭყულად წარმოედგინა. „ამირანი ყნდა აგვეხსნა მე და მამას“... და, მასთან ერთად, ხვამლის მთის საკრალური საიდუმლოებანიერ ყნდა ამოეხსნა, ჯერ გაყურობიერებელი... მინეროლოგ მამასთან ერთად, ხშირად მონანლიეობდა ექსპედიციებში, ხყთი წლისას ქვებთან საყზარი ასწავლა მამამ...

... რხოვრება სასწავლად აქციეს კლარა ელჩინგაძეილმა და მყრთაზ ლიპარტელიანმა. დღეს, როყრ მყრთაზი ზეყრური საქართველოს ზინადარია, ხაშურს ჯერარ არ განელებია მათი გონისა და ინტელექტის ტანდეში.

– **რხოვრებაში ყფრო ხშირად ყსამართლობასა და ყმადყრებას ვხედებთ – ამბობს ქალბატონი კლარა. – იყო ანტიკური ხანის საორრება, კარი – სასწავლო, პლატონი, რომელისარ ყნდოდა, ხაღხი ზედნიერი ყოფილიყო. მან იდეალური სახელმწიფოს მოდეელი შექმნა და თავის ნამონაფარს, სიწლიის ტირანს გაყნო, რომელისარ პლატონი უყვარდა. ტირანმა მონათა ზაზარზე გაამწესა იგი გასაყიდად... ამის შემდეგ მიშვიდად ყნდა შევხვედეთ ყველაფერს. მთავარია, ადამიანი იყო და გადაჩეები!**

ნეოპლატონიზმის ქართველი მამამთავარი, მსოფლიოში ყძლიერესი მოაზროვნე პეტრე იბერი ამბობდა: „**არა არს ამქვეყნად ზოროტება, არსებობს მხოლოდ სიყეთის კლება კარში, ვითარყრ ზრმასა სჭირს, განა განვიკითხავთ ზრმას? ღმერთი სიყვარულია, იგი განიფრქვევა, ვითარყრ მზე და დავანდება ყოველსა კარში...“**

„**მიეხმარე, რამდენადარ შეივსემს**“ – ქალბატონი კლარასთვის ეს რხოვრების ყველაზე მარტივი ფილოსოფიაა. ლექსიერ განსხვავებული ხელწერიტ მოღის მასთან, მისთვის დამახასიათებელი სირთულეებით, ჩაღრმავებებით, ზოგყერ რიტმიდან ამოვარდნილი არასტანდარტული სტრიქონებით.

– **ყველა რდილობს, შემოქმედთან მიმავლო გზას შეყერთდეს, ქვეყნობიერში ეს ყველასთან დევს, რასარ ზოგი სრულიყოფილად აღწევს, ზოგიერ – ვერა... ღვთის მიერ გამოძახება ხდება, როყრ ლექსი მოღის. სელინჯერის გმირივით „არ ვიცი, რა პქვია ამ პროფესიას...“ ეს ის წყთია, როყრ ჩემი თავი ვიპოვე...**

ამიჭომარ, დღესარ ყღერს „წლების წინ დავხურული როიალი“, „სულის ორკესტრიერ“ დღემდე ქყხს და პოეზიასთან გამარყული დყელი კვლავ ორის – პოეტიასა და ლექსის ერთდროული გამარჭვებით მთავრდება.

დაე, კიდევ დიდხანს იქყხოს თქვენი სულის ორკესტრმა, ქალბატონო კლარა!

ყა ზაქრამე

რაფსოდია

წლების წინ დავხურე როიალი, ვიფიქრე, ეს ზოლო აყორღია...
ყამთა სვლის ფიფქით გადავფიფქე დიდი სიყვარულის რაფსოდია.
სული სავსე თეთრი ლილიებით, ზავიდან აფრენილი თბილი სყნტქვა, თვალთა სხივოსნობით მოქარგული განრდა ხომ მხოლოდ ზგერას ყთქვამს.
სულის ორკესტრმა დაიქყხა!
(თყრმე არაფერი არ მყრღნია!..)
წყხელო, მთელ ღამეს მასმენინა დიდი სიყვარულის რაფსოდია...
ნახე, რამდენი მზეებია...
ყველა დღე მზესავით ანთებულა, ქვითინებს ჩემი პოეზია, დყელს მიმართავს ახლებყრად...
წლების წინ დავხურე როიალი, ვიფიქრე, ეს ზოლო აყორღია...
სულის ორკესტრმა მასმენინა დიდი სიყვარულის რაფსოდია.

პოეზია

ქეთევან
ჩხეიძე

ჩემო ძამია

შენ ნადირობა გიყვარს თურმე, ჩემო ძამია
და სააუგო სიტყვებს კინძავ ტყვიის მასრებდა,
იქ, იმ ზეპობზე, მარტოსული ქვრივი ქალია, –
თავის ცაძართან დაჩოქილი, თავის სანთლებთან.
სპასალარობას იჩემებ და, იქნებ, სწორია,
და იქნებ, კიდევ კარგად ზიფო აზგარ-ზექთარი,
მამულის მტერთან მოსაგები დიდი ომია,
იქნებ, მართლაც ვერვინ შეძლოს იგი შენსავით...
იქ, იმ ზეპობზე მარტოსული ქვრივი ქალია,
მამულისათვის დამაშვრალი ლოცვა-ვედრებით...
ლექის პნკარია, წრემლის წვეთი, დილის წვარია,
ხანაურ ხმალია უქარქაშო, იყის კვეთება.
რად შემოარტყი ზეპობს ალყა, თავს თუ უთხარი,
შენს სამფლობელოს რაჭომ გასრფი, რად ვერ
გაძელი?
ფრთხილად, ძამია! – იმ ცაძართან ქვრივი ქალია,
თავის ამალით, თავის ლაშქრით, თავის
მხარგრძელით...
სამშობლოს ტრფივას არ შეჭერის თითო კარობა,
თავს გადაგება, გამდიდრების ჟინის კვილი,
სამშობლოს ტრფივას თავგანწირვა ჰქვია სახელად,
დატყვებული დიდი ტკივილის.
შენ ნადირობა გიყვარს თურმე, ჩემო ძამია
და სააუგო სიტყვებს კინძავ ტყვიის მასრებდა,
იქ, იმ ზეპობზე, მარტოსული ქვრივი ქალია, –
თავის საფლავთან დაჩოქილი, თავის სანთლებთან...

დამთავრდება, ვითომ ველი?
ვითომ, ველი დამთავრდება?!
ჰურ კიდევ გვაქვს გასავლელი
ყანა, ოქროსთავთავება.
დაგელაღა, ზიფო, რხენი? –
ზექობს უნდა ათავება!..
თუ როგორი დაიბენი
ყანით, – ლამაზნამნამება.
არ მინდოდა, გეფიერები,
შენი ასე განამება...
ანუკვილი ამ კვირებით
უფსკრულისკენ გაქანება,
ზედისწერა ქრულიყო,
ამ წყებდა, ამ ნამებად...
ჯვავის ყანის პირას მომწვდი,
არ მარაღე დაქანება!
მზის სხივებზე მიმანბი,
მძივებად და მამანებად...
დაგელაღა, ზიფო, რხენი?
ზექობს უნდა ათავება!..
დამთავრდება, ვითომ ველი?
ვითომ, ველი დამთავრდება?
ჰურ კიდევ გვაქვს გასავლელი
ყანა, ოქროსთავთავება.

შემოდგომის სონეტი

მზე შემოდგომის, ფოთოლრეცენა, ნიავი
მთვრალი,
ლექის ალმური, თუ ალმური მუზათა გამის,
„თმით მიმოზებით“ გაელვება ქუჩაში ქალის...
ფერთა პალიტრა? – ასეთია სულ ერთი ნამი.
ფოთლებს მოჭქონდათ ამოსუნთქვის ყოველი
ჩქამი,
მრავალი წელი მათზე ვწერდი სტროფებს
მთლიანად,
ასე, უჩუმრად გიგზავნიდი ყვითელ ზარათებს,
შენ არ აკრიფე და პასუხმარ დაიგვიანა...
უკრავდნენ მოწარტს, უმონყალოდ უკრავდნენ
მოწარტს,
მრავალი წელი გეძახოდი უმნოდ როჯა
და ჭყუისგან იშლებოდა მთლიანად ქარი,
გულამომსკდარი ლულულულებდა შენდამი ლოცვას.
ჰქუხდა ორკესტრი, უსასრულოდ, ჩემი
სულიდან...
ის ყოველ დღით ინყებოდა დასასრულიდან,
შენ არა გესმა არსაიდან გოდება წერვის,
არცა წარსულში, არც ამჟამში და არცა
მერმის...
მზე შემოდგომის, ფოთოლრეცენა, ნიავი
მთვრალი,
ლექის ალმური, თუ ალმური მუზათა გამის,
„თმით მიმოზებით“ გაელვება ქუჩაში ქალის...
ფერთა პალიტრა? – ასეთია სულ ერთი ნამი.

კონკურსი-გამოფენა „ხაზურის საუკეთესო მხატვარი.“

II აფელა –
რეზო კომკაძე

I აფელა –
არაკლი ლომელი

III აფელა –
ხათუნა ჩიქაძე

ა უ ბ ი ლ ე

საგლობელი

ნიჭიერ შემოქმედს – პოეტსა და პედაგოგს, **ნანო ლონიძის** ვულორავთ დანაწევრების დღეს. სულის სიმშვიდე და სიკეთე არ მოგაკლოს უფაღმა შენს თბილ კერაზე, ძვირფასო ნაჭო!

ნანო ლონიძე

ზუნაგი

"...და მელონდება ჯერ არ განრდილი საკუთარი ზუნაგის სიბნო..." (ნ. ლონიძე)

განგებამ უზადო წყალობა გაიღო – დასრულდა ეპოქა კუშტი და მქანველი!.. საკუთარ ზუნაგში სხვა სივრცე გაიღო და... უოველ საღამოს საკუთარ ხვადს ველი. უღელი დანყვილდა... სავსე ვარ მე, – ფური ღვთიური სიმშვიდით, ვფლოზ ღვთიურ განაჩენს... და სათნო კერაზე ჩემს ღეკვენს ვაპურებ, ფერადი ზმანება მპირდება დანარჩენს...

* * *

დარბაზში სიყაღბე ზანზარებს... მე თხელი ზროლივით ვიბზნენი... შამპანურს წრუპავენ და მფარედ როკავენ ღაჟლაჟა ნიღბენი...

ქუჩაში უმთვარო დარია... კაემანს თავს ველარ ვანებებ. ჰაერში ჟღერს „ავე მარია“ და ვხედავ ტანჯულთა ზმანებებს...

უსათარო ნეგატივი

რას სველი ჩვარივით გამუქდა საღამო, თითქოსდა, მთელი დღის წემლოები ანმინდა... ორნების სუნი აქვს ჩემს ნითელ საღამურს... კი არ ნვიმს, რითმას სურს და... ვითომ განვიმდა. ზროლივით ჟღერადებს და ოდნავ ზანალოურს, შენს სიტყვენს ვაგროვებ და ყველას ქარს ვაჭან, ჩვეული სიფხიზლით განძივით დამალოუს – ჩემს გრძობას პირობა არა აქვს, არც ვადა. ყველაფერს ვივინყებ, რარ იყო, რარ არი... ბედი მმჭრობს და მარბევს სიტლანქით ფირაღის, დღეს აღარ ღვივდება იმ წერხლის ნარარი... რიკლს „ფარსი შენამდე“ ჟღერა აქვს ფინაღის... რას სველი ჩვარივით გამუქდა საღამო, თითქოსდა, მთელი დღის წრემლოები ანმინდა... ორნების სუნი აქვს ჩემს ნითელ საღამურს... კი არ ნვიმს, რითმას სურს, და... კიდურ, განვიმდა.

ტრიოლეტი

ღღეს შთავონებამ ველარ დამათრო, ეს ღექსი ჭიქა ღვინის მადღია... ვარ მოთამაშე მე უკამათლო... დღეს შთავონებამ ველარ დამათრო... გარვეთილ იმედს ტანით დავათრევ, ჩემს შვეზას ერთი წრემლი აკლია... დღეს შთავონებამ ველარ დამათრო, ეს ღექსი ჭიქა ღვინის მადღია...

„შოთა, ილია, აკაკი, ვაჟა და გლაკტიონი...“

ჩვენში რას ხაღბი შობიღა, – სულმნათნი, უღაღაღონი, კვლავ ამ გენით სულდგმულოზს ერი, – ამ კართა ჰაჭრონი. კარგი მესოტბე ვერ იყო მეღროვე მათი ხმებისა, მათ მყოფადმა აკამა ზე-განრდა უკვდავებისა... ყველა ეპოქას ანათებს, ერთი უზადლო კრისტალი, ძეგლი სიტყვენით ნაძერნი, რითმებით ნაგვირისტალი... ვერ მივანიეთ წარსულში მგოსანს ხოტბა და თაყვანი... სად ყრია ძველები შოთასი, სად რნოდა მისი აკვანი?... მამულის დიდი ქომაგი, მრველი ენის და რნმენისა, ილიას შეგონებანი წმინდა დვრიტაა ერისა. მისი სიკვდილით გარხადდა მზაკრობა კარის გულისა, ადამის მოდგმის სიბიღნე და სიმახინჯე სულისა... დიდი აკაკი რომ არა, ასე ვინ გვადიღინებდა, ჰმვენოდა ენა-მოსწრებულს, კაფიაობდა, ღხინობდა, ქვეყნის ტრფიაღში ამრავლა ნაღვანნი სიტყვა-ფრთიანნი. სამშობლოს მიესაღბუნა მისი ხმა ღაზათიანი... ვაჟაის კაღმის ნაკარნი საღ კლოღებს ამოტევიფრა, მთელი ზუნების ვარამი ასე ღრმად როგორ ეფიქრა? სხვის ზედს სჩიოდა ზეღმავი, ღმერთყარის შესადარენი, კაი ყმის ტვირთი მძიმეა, ადვილად ვერსაჭარენი... და ჰა, სხვა სივრცე იშლოება... მეტლისი ეფემერების, სხვა შუქ-ჩრდიღენი და არა – ამქვეყნიური ზგერენი, მრავლად გვყოლია რჩეულნი, ამის მონამე ღმერთია, სიტყვის ოსტატინი... ჰო, მავრამ... გლაკტიონი ერთია... ვით ოკეანე, მძვინვარებს ამათი ნანერ-ნაკაღმი... დედა-სამშობლო ამაყობს შვიღებზე ნაამავარი... უფაღო, მუღამ დაპბერე ჩვენში ამგვარი სიონი – „შოთა, ილია, აკაკი, ვაჟა და გლაკტიონი...“

მკაფიო ქარაგმა

„და ვძოვ იმ იაღაღს, რომელიერ მარგუნეს“ (ზაზა მებაღური)

წარსული – ორნების აკლოდამა და გვამი, დღეს, დღემდე მარტოსულს, კარგს ვერას მავონებს... ოღესღარ უხეშად ამომღეს ღაგამი და იმ ხვეღრს დავჯერდი, რომელიერ მარგუნეს... დღეს ხსოვნას მიკანრავს წარსულის ზგერენი, დღეს ჩემი სურვილი ამ ქაღსს აღაგმავს... ანმყოში ვისვენებ, მისგან ნაფერენი და მნუსხავს მომავლის მკაფიო ქარაგმა...

შენი სული მსურს

(ძვირფას მეუღლეს)

გამოხდა ხანი უწარსული და ფუფაღას დრო... და შეგეჩვიე, როგორც სენი ვერდაძლეული... დღეს უჩვეულოდ, უსანსულოდ, როგორც არსდროს, შენი სული მსურს, შენი სუნი, შენი სხეული..

ფიქრები

გიორგი ლომიძე

ყოველთვის არსებობდნენ, არსებობენ და იარსებებენ პასუხგაუწყებელი კითხვები.

სიყვარულოზე ვერცერთი ფილოსოფოსის ნათქვამს ვერ დაიჯერებ, სანამ თავად არ გამოწყდები მას.

სრულყოფილი ადამიანი ყველა სიტყვას უნდა ირგებდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში სრულყოფილი არ ყოფილა:

„სიკვდილი ყველასთვის და ყველაფრისთვის მოვა, ოდესმე ჩვენთვისაც შეწყდება თოვა.“

იყავი ხელოვანი, შემოქმედი, თუნდაც სიწოვლის ფასად დაგიჭედეს, რათა საიქიოში ნასვლისას სააქაოში დატოვო რამე, რასაც განიხილავენ, დააფასებენ და შეგაფასებენ, რამეთუ ადამიანებს მხოლოდ სიკვდილის შემდეგ აფასებენ.

წხოვრებაში ყველაზე მთავარი ოჯახია, მაგრამ აზრი არ აქვს, ოჯახი ერთი პიროვნებისაგან შედგება, ორისაგან თუ მთელი საძმარისაგან. არც იმას აქვს აზრი ოჯახი მშობლებისა და შვილებისაგან შედგება, თუ მეგობრის ხროვისაგან, მთავარია, რომ ოჯახი უპირველეს ადგილზე იყოს ადამიანის წხოვრებაში...

იწხოვრე ისე, რომ ყოველთვის ყველანაირად მზად იყო სიკვდილისთვის.

მხოლოდ ის ხდება, რაც გნამს...

ხშირად ნამიერი ფიქრი უფრო ჭეშმარიტია, ვიდრე ხანგრძლივი...

ადამიანის მესხიერება ზოროტმოქმედია, რუფს ყოველთვის იმასხოვრებს, კარვს კი – იშვიათად...

ბუნება ყველაზე დიდი შემოქმედია.

წხოვრება უდიდესი ფილმია, მაგრამ სამსახროდ, როგორც ფილმებში, მუდმივად ბედნიერი დასასრული არ აქვს...

წხოვრება ისეთ კბიეს ჰგავს, ყველა საფეხურზე ლურსმენი რომ არის დადებული, იზადები ადამიანი სიკვდილისთვის, პირდაპირ სიკვდილი არ გამოდის, პირველი საფეხურიდან ზოლო საფეხურზე ვერ ახტები, გინევს გავლა რამდენიმე საფეხურისა და, სწორედ, ეს დალურსმული საფეხურებია წხოვრების ის ავ-კარგობა, რასაც სიკვდილთან მიყვარათ...

მომავლის იმედი კი არა, შენი თავის იმედი უნდა გქონდეს, მომავლისა კი უნდა გეშინოდეს...

რომ დავფიქრდეთ, დრო კი არა, ფიქრია ყველაფრის მკურნალი... დრო გადის, ფიქრები კი იგივეა...

ომი ღალატის გარეშე – ეს იგივეა, თამაში სათამაშოს გარეშე...

თუ გინდა, რომ ნაწერი გაიგო, ისე უნდა წაიკითხო, როგორც წერენ...

ავტობიოგრაფიას ვწერდი, თან ვიწინოდდი და, თანაც, ვჭიროდი...

ყველას სნამს, მაგრამ როცას სჯერა...

მწერლებმა იყიან, სად უნდა გაჩერდნენ...

დაღმართი თუ აღმართი?!

სულით ობოლნი და მათი სიყვარული

დაფასება

მარტოობა სიგიჟის ან თვითმკვლელობის საფუძველია, სწორედ რომ მარტოობიდან იწყება ფიქრი ამ ორი სენის შესახებ. მარტოობა დასაბამი სულის არამიწიერი ტკივილისა, ეს უკანასკნელი კი, სიყვარულის განუღმად შეარველივინებთ მათ, ვინც სულით ობოლნი არიან. ყოველ სიყვარულს მარადიულობა სწყურია და, სწორედ, ეს არის სიყვარულის მარადიული ნამება, რასაც ასე განიწიდან მძაფრად ადამიანები. მათი სიყვარული მუდმივად ტანჯულია, მათი ფიქრები ყოველთვის სიკვდილსა და სიწოვლებს ეხება. მათი სიყვარული ისეთივე სპეციალია, როგორც თოვლი რომის მწვერვალისა, ისეთივე დაუწყველი, ვითარცა ლერწამი ქართავან და ისეთივე ამალღებული, როგორც იაღმუზის ულამაზესი მწვერვალი.

მერ სულით ობოლი ვარ, მერ მათ გრძობებებს ვიზიარებ, მერ ერთ-ერთი მათგანი ვარ, მერ ისეთი შეხედულებები მაქვს სიკვდილზე, როგორც მათ, მათი ნაწილი ვარ, ჩვენ ერთნი ვართ.

წხოვრება ავადმყოფობა და სიკვდილი თვით დაზღვებიდან იწყება, ჩვენს ყოველ ამოსუნთქვაში, გულის ყოველ ფეთქვაში ჩაქსოვილია სიკვდილის ნაწილაკი, რომლის დასასრულს გვისწრაფებენ.

ჩვენ ყოველი წამით ვუახლოვდებით სიკვდილის საიდუმლოებას. სასჯელს, რომელიც დაზღვებისას დაისაკუთრა ადამიანმა. არაფერი არ არის ამქვეყნად მტკიერ, არაფერი, გარდა სიყვარულისა და სიკვდილისა. არც მოგონებები, არც ამქვეყნიური მატერიალური თუ არამატერიალური სიტკბოება, არც მეგობრები. მეგობრები!!! როცა ჯიბეში ფული გამოგლევა, ისე გავიწიდან, როგორც რწყილები მკვდარ ძაღლს...

ესაა სიწოვლე, ესაა წხოვრება, ეს არის ის ტანჯვა, რომელსაც ადამიანი პირველივე ამოსუნთქვიდან იძენს...

სიწოვლის დასასრულს, სიკვდილის უსასრულოებაში მყოფს, როცა აზრი აღარ ექნება აღარაფერს, როცა წამი იქნება მარადიულობა და მარადიულობა – წამი, როცა უკვე აღარაფერი იარსებებს, როცა უკვე რამდენიმე მეტრით დაბლა იქნები მიწაში, აი, სწორედ, მაშინ დაფასდება ყველა – ვისაც უწხოვრია და ვისაც უარსებია.

მასაც მაშინ დააფასებენ, ვისაც ყველაფერი გაუკეთებია, აუშენებია და იმასაც, ვისაც მხოლოდ უარსებია და არაფერი უკეთებია. მხოლოდ სიკვდილის შემდეგ ხვდებიან ადამიანები, თუ რას წარმოადგენ მათთვის... მხოლოდ მაშინ გაიგებენ შენს ფასს, როცა აღარ იქნები...

მაგრამ ვინ ილორებს გაჭირვებულის, მანანწაღას ან მათხოვრის სულისთვის? მათ მხოლოდ მათნაირები დააფასებენ. მათნაირებს დასწყდებათ გული...

დიდი ხანია, გული მტკივა, რატომ არ შეეძლო, გაეგო მდიდარს ღარიბისთვის და ღარიბს – მდიდრისთვის?! ასე ხომ უფრო ადვილი იქნებოდა წხოვრება... ასეთ ადამიანებს მხოლოდ მათი რკულის, ფერისა და ზნის ადამიანები დააფასებენ, და ისიც, მხოლოდ მაშინ, როცა მთვრალები იქნებიან, როცა მიხვდებიან, რომ დაკარგეს მეგობარი, ძმა, ამხანაგი, რომელიც გვერდში ედგა და მათთან ერთად თელავდა დედამიწის ზურგს.

დაუკვირდით, ადამიანებო, სანამ გადანყვეტო, ვინ დააფასოთ და ვინ გაკვირდით... დაუკვირდით, რამეთუ ადამიანს დააფასებდა სიწოვლე-შივე სჭირდება. სიკვდილის მერე მისთვის ამას აზრი აღარ აქვს!

